

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203258
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121203258.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. D., U.. XX.XX.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny D., E. E. D. XX, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: H. C., U.. XX.XX.XXXX, bytom F., zastúpená splnomocnencom: ESTHER, o.z., so sídlom R. Dilonga 127/2, Hlohovec, IČO: 42 163 129, otec: C. D., U. XX.XX.XXXX, bytom M.. H. R. XXXX/XX, F., zastúpený splnomocnencom: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kapitulska 6, Trnava, IČO: 51 436 108, za účasti Okresnej prokuratúry Trnava, o uloženie výchovného opatrenia a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletá E. sa s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku zveruje do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná platiť na maloletú E. výživné v sume 50,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám otca, s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

III. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou E. každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15.30 hodiny do pondelka do 7.30 hodiny. Otec je povinný maloleté dieťa na stretnutie s matkou riadne a včas pripraviť a v určenom čase matke odovzdať. Matka je povinná dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku maloletú odovzdať otcovi. Počas bežného roka v dňoch školského vyučovania si matka v piatok maloletú preberie a v pondelok maloletú odovzdá v materskej škole, v ostatných prípadoch maloletú preberie a odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska. V prípade, že sa styk nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť, sú rodičia povinní si túto skutočnosť bezodkladne oznámiť.

IV. Súd nad výchovou a starostlivosťou maloletej E. nariaďuje výchovné opatrenie, a to dohľad na obdobie 12 mesiacov, ktorý bude vykonávaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava.

V. Súd ukladá matke a otcovi maloletej E. povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava a Centrom pre deti a rodiny D..

VI. Súd mení neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021 vo výrokoch I., II. a III. uznesenia a neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 38P/37/2021-28 zo dňa 15.07.2021 tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v trvaní do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností, ktorým maloletú E. dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca a matke ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletej E. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 31.05.2021 doručený návrh matky, ktorým sa domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E.. Matka žiadala, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 150,- Eur mesačne. Stretávanie otca s maloletou nežiadala upraviť. Matka v návrhu uviedla, že s otcom maloletej sa zoznámila na opustenom majeri v blízkosti F.. Po krátkej známosti v roku 2014 sa presťahovali do vlastného nájmu na O. Z. H. F., kde si najímali veľký jednoizbový byt. Už v roku 2016 bol otec večer po práci často opitý, obviňoval ju z nevery s bývalým partnerom a často bol pod vplyvom alkoholu agresívny a fyzicky ju napádal kopancami a údermi otvorenou dlaňou ale aj päšťami. V tomto čase otec prišiel aj o prácu a preto pomáhal matke upratovať obytné domy. Počas tohto obdobia s otcom otehotnela, avšak pre podozrenia z nevery matky ju primäl k tomu, aby podstúpila interrupciu. Keď bolo spolužitie s otcom už neúnosné a zároveň došlo k skončeniu nájmu pre finančné problémy, matka sa rozhodla ísť do krízového strediska - špecializovaného zariadenia v F. U. D. Z., kde bývala dva mesiace, počas ktorých ju otec sústavne presviedčal, že sa polepší, prestane s alkoholom a začnú nový život. Uverila mu a zároveň s ním bola opäť tehotná, tak sa k nemu vrátila, pričom si v januári 2017 prenajali spolu dvojizbový byt v F. U. R. Z.. Tu bolo spolužitie pokojné. V K. XXXX sa im narodila dcéra E.. V lete 2017 sa uvoľnila po bratovi otca izba v rodičovskom byte, kde bývali až do mája 2021. Došlo k zhoršeniu spolužitia v domácnosti, opakovali sa časté bitky a hádky. Istý čas otec vykonával osobnú medzinárodnú dopravu, vtedy si matka od jeho konania oddýchla a aj slušne zarobil. Miestami fakturoval sumu až 600,- Eur týždenne. O túto prácu však otec prišiel, pretože obchodnému partnerovi, pre ktorého vykonával prepravné služby, spreneveril z platobnej karty sumu 600,- Eur, začo bol následne aj právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody, ktorý mu bol podmienenčne odložený. Odchod matky z rodičovskej domácnosti otca maloletej vyvrcholil incidentom dňa 15.05.2021, kedy ju otec na verejne prístupnom mieste pred vchodom do obytného domu brutálne napadol a začal do nej kopať na zemi a udierať ju päšťou. Tomuto skutku sa prizerali deti, ktoré sa mu snažili v tom zabrániť (najmä syn), pritom strašne plakali. Po tomto skutku sa už do domácnosti otca bála vstúpiť, a tak ju prichýlil jeden veľmi dobrý známi urňho doma. Maloletú počas toho obdobia dávala aj do rodičovského bytu otca, avšak keď tam prišla pre ňu, maloletá sa jej sťažovala, že babka ju bije palicou a bojí sa tam byť. Otec doma skoro nebýval, tak sa rozhodla, že ju tam už nenechá aj keď tam mala všetky svoje osobné veci a hračky. Vzala si ju teda na stálo do bytu k tomu známemu a následne sa obrátila na F. K. V., ktorá jej pomohla sa dostať do zariadenia núdzového bývania v trnavskom kraji. Podľa matky otec nebol pre maloletú nikdy tým správnym vzorom, keďže maloletá ho videla často opitého močiť si a kadiť do nohavíc, ktoré si potom sťahoval a ukazoval ich okadené dcére. V každej spoločnej domácnosti s otcom maloletej bola často prítomná hliadka Policajného zboru z dôvodu jeho násilného správania. Otca maloletej sa veľmi bojí, stále sa jej vynára strach z bitiek, že ju raz zabije alebo ublíži niektorému z jej detí. Od odchodu zo spoločnej domácnosti s ním sa jej veľmi často vyhrážal cez telefón, že jej maloletú odníme na silu a nikdy ju neuvidí, jej syn skončí v ústavnej starostlivosti a ona skončí vo výkone. Vzhľadom na agresívnu povahu otca má zato, že môže svoje vyhrážky naplniť. Podala na neho dňa 24.05.2021 trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona. Tohto času sa aj s maloletou a jej starším synom D. nachádza v zariadení núdzového bývania, kde deti majú zabezpečený plný štandard, potrebný na ich zdravý fyzický a psychický vývoj. Majú k dispozícii samostatnú izbu, spoločné sociálne zariadenie na chodbe poschodia a spoločnú kuchyňu, kde si sama, alebo spoločne s ostatnými klientkami zariadenia pripravuje stravu. Deti tu majú vytvorené podmienky na hranie sa s ostatnými deťmi zariadenia (herňu). Výchovu detí zvláda, všetci si tu vzájomne pod dozorom sociálnych pracovníkov pomáhajú. Otec maloletej je držiteľom živnostenského oprávnenia na poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla a podniká pod obchodným menom C. D.Ö.I., B.: XX XXX XXX a zároveň je zamestnaný na pracovnú zmluvu ako kuriér alkoholických nápojov vo veľkosklade v F.. Je bez ďalšej vyživovacej povinnosti a má stredoškolské vzdelanie. Matka poberá iba pandemický rodičovský príspevok a prídavky na dve maloleté deti v sume v sume celkom 320,- Eur. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, keďže jej dcéra E. je už plnoletá. Výdavky na maloletú sú primerané veku dieťaťa. Mesačne vynaložím na stravu približne 150,-Eur, na drogériu 30,-Eur, na oblečenie jej finančné prostriedky nezostávajú a na ubytovanie v zariadení núdzového bývania uhrádza 15,- Eur pre jedno dieťa a 165,- Eur pre jej osobu. Matka zároveň žiadala, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. K návrhu

matka pripojila Správu ESTHER, o.z. zo dňa 27.05.2021, rodný list maloletej, Potvrdenie o podaní trestného oznámenia zo dňa 24.05.2021.

2. Otec maloletej podal na Okresnom súde Trnava dňa 24.06.2021 návrh, ktorým sa domáha uloženia informačnej povinnosti matke maloletej ako aj úpravy stretávania otca s maloletou a dňa 29.06.2021 podal ďalší návrh, ktorým sa domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

3. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021, právoplatným dňa 03.08.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú E. dočasne ponechal v osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv a povinností v konaní vedenom pod sp.zn. 38P/31/2021. Súd mal za to, že je potrebné v záujme maloletej dočasne upraviť pomery, a to pokiaľ ide o zverenie a starostlivosť a dospel k záveru, že je potrebné dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, rozhodnúť o dočasnom ponechaní maloletej E. v osobnej starostlivosti matky, nakoľko sa v jej starostlivosti aj v súčasnosti už nachádza. Ponechanie maloletej E. v osobnej starostlivosti matky do skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej považoval súd za dôvodné najmä za účelom zastabilizovania vzťahov medzi rodičmi a maloletou. Dodal, že rozhodnutie o dočasnom ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti matky má len deklarujúci aktuálny stav, nakoľko z obsahu spisu je zrejmé, že sa v jej osobnej starostlivosti nachádza. Výživné určil len v nevyhnutnej miere, ktoré pokrýva uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa, keď nejde vo veci o rozhodnutie konečné, ale len dočasné.

4. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 38P/31/2021-33 zo dňa 19.07.2021, právoplatným dňa 26.07.2021, spojil na spoločné konanie veci tunajšieho súdu vedené pod sp.zn. 38P/31/2021, pod sp.zn. 27P/38/2021 a pod sp.zn. 14P/38/2021, pričom veci budú ďalej vedené pod spoločnou sp.zn. 38P/31/2021.

5. Okresnému súdu Trnava bol dňa 01.06.2021 doručený podnet na začatie konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou E. D. K. D. C. s odôvodnením, že rodina je dlhodobo monitorovaná. Najstaršia dcéra matky maloletej E. E. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, matka o ňu neprejavuje záujem, nekontaktujú sa. Matka v minulosti užívala drogy, nepracuje, nevie si zabezpečiť stabilné bývanie, užíva alkoholické nápoje. Medzi partnermi vznikajú neustále hádky, agresia, pričom dochádza k fyzickým atakom zo strany matky ako aj otca. V dôsledku fyzického napadnutia E. otca matkou, kedy boli obaja rodičia pod vplyvom alkoholu boli deti zverené neodkladným opatrením do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov. pri poslednom útoku otca na matku boli prítomné aj maloleté deti, ktoré boli do tohto útoku aj zapojené. Maloletá E. mala udretý chrbát a D. koleno. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti prespávala s maloletým D. u kamaráta. E. prišla do škôlky vyzdvihnúť pod vplyvom alkoholu alebo neuroly. V čase neprítomnosti otca zabezpečuje starostlivosť o maloletú E. stará matka, ktorá nie je zdravotne spôsobilá na riadne zabezpečovanie starostlivosti o dieťa.

6. Na základe uvedeného podnetu Okresný súd Trnava uznesením č.k. 38P/37/2021-9 zo dňa 30.06.2021, právoplatným dňa 17.07.2021, začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia. Súd vychádzal z obsahu podnetu ako aj pripojených listín a mal za to, že správaním rodičov je vážne ohrozený fyzický, psychický a sociálny vývin a úprava pomerov medzi rodičmi bola vždy iba dočasného charakteru. Za aktuálneho skutkového stavu, keď rodičom maloletej doposiaľ nebolo uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 ZR a rodičia maloletej nevyjadrili súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou, súd nevidel dôvod začínať konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti, ale mal za to, že je potrebné konať o uložení výchovného opatrenia, pretože riadna starostlivosť o maloleté dieťa je ohrozená.

7. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021, právoplatným dňa 05.08.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú E. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny D. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Trvanie neodkladného opatrenia súd obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia v konaní o uložení výchovného opatrenia. V rozhodnutí uviedol, že spolužitie rodičov maloletej bolo problémové pre agresivitu rodičov voči sebe,

ich vulgárne vyjadrenia a podozrenia na požívanie alkoholu. Matka sa z domácnosti otca odsťahovala a za účelom stabilizácie výchovného prostredia maloletej bola maloletá E. dočasne ponechaná v starostlivosti matky. Avšak tu došlo k zmene okolností, keď skutočnosťou odôvodňujúcou potrebu nariadenia neodkladného opatrenia bolo rozhodnutie matky opustiť Slovenskú republiku aj s deťmi (s maloletou E. K. G. D.) bez toho, aby mala riadne zabezpečené ubytovanie, prácu, školu a detského lekára. Matka svoj úmysel opustiť Slovenskú republiku síce na pojednávaní dňa 12.07.2021 (konanie sp.zn. 12P/34/2021) negovala, avšak z obsahu spisu je zrejmé, že vykonala kroky k realizácii odchodu do zahraničia, o čom oboznámila aj deti. Súd preto rozhodol o umiestnení maloletej do zariadenia, ktoré je dočasné, pričom rodičia v rámci spolupráce s Centrom pre deti a rodiny D. a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava budú mať priestor na čas do rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia (vec sama) upraviť si svoje pomery tak, aby mohla byť z ich strany zabezpečená riadna starostlivosť o maloletú.

8. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 38P/37/2021-95 zo dňa 07.09.2021, spojil na spoločné konanie vecí tunajšieho súdu vedené pod sp.zn. 38P/31/2021 a pod sp.zn. 38P/31/2021, pričom veci budú naďalej vedené pod spoločnou sp.zn. 38P/31/2021.

9. Otec maloletej sa podaniami doručenými dňa 26.08.2021 domáhal zrušenia neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Trnava č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021, ako aj neodkladného opatrenia č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021 a navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by súd maloletú E. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vo vyjadrení vo veci samej, uviedol že na strane matky prišlo k vážnej zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zrušenie uznesenia o neodkladnom opatrení. Po zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky sa ukázalo, že matka nie je schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Na strane otca sú splnené všetky podmienky a predpoklady na riadne zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Otec ďalej argumentoval tým, že si je vedomý, že jeho vzťah s matkou bol turbulentný a disharmonický a ich vzájomné spolužitie bolo sprevádzané častými hádkami a konfliktami. Otec s matkou maloletej toho času nežije v spoločnej domácnosti a nemá ani záujem obnoviť partnerské spolužitie. Práve ukončenie partnerského vzťahu rodičov eliminuje riziko akýchkoľvek vyhrtených situácií a konfliktov, čo vytvára priestor pre vytvorenie vhodného výchovného prostredia pre rozvoj zdravý vývin maloletej. Po odovzdaní maloletej matkou do Centra pre deti a rodiny D. otec prejavil intenzívny záujem o maloletú, ktorú toho času v zariadení aj naďalej navštevuje. O maloletú má úprimný záujem, ako aj o prehlbovanie väzieb s maloletou a rovnako má záujem riadne si plniť svoje rodičovské povinnosti. Otec má vytvorené riadne podmienky na realizovanie svojich rodičovských práv k maloletej, má zabezpečené ubytovanie a je riadne zamestnaný. Má záujem o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti. Maloletá je na otca a starú matku citovo naviazaná, je medzi nimi vytvorené mimoriadne silné puto. S prihliadnutím na všetky okolnosti sa je podľa neho dôvodné vo veci samej zveriť maloletú do jeho osobnej starostlivosti a matke uložiť povinnosť presievať na výživu maloletej sumou 150,- Eur mesačne.

10. Matka v podaní doručenom súdu dňa 08.09.2021 uviedla, že sa v žiadnom prípade nemôže stotožniť uložením výchovného opatrenia na zabezpečenie odbornej pomoci maloleťmu dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloleťmu dieťaťu. Podľa názoru matky situácia nie je tak vážna. Podania opatrovníka sa vo svojej podstate opierajú o vzdialenú minulosť matky a sú založené vo väčšine prípadov na anonymných svedectvách fyzických osôb, ktoré nie je možné v tomto konaní verifikovať osobnou výpoveďou. V podaniach procesného opatrovníka sa ďalej poukazuje na časté konzumovanie alkoholu matkou, ktoré vo väčšine prípadov potvrdzujú práve anonymné svedectvá, túto skutočnosť matka popiera a uvádza, že práve otec bol častým konzumentom alkoholu, kedy ho konzumoval pri každej príležitosti v čase kedy mal voľno. Matka v tejto súvislosti poukázala na správu ESTHER, podľa ktorej je matka klientkou zariadenia už vyše troch mesiacov a počas tohto obdobia je pravidelne podrobovaná dychovej skúške s negatívnym výsledkom. Tohto času matka má už vyše troch mesiacov, od kedy opustila spoločnú domácnosť s otcom, stabilizované rodinné prostredie, má zabezpečené bývanie, zdroj finančnej obživy závislou prácou, má zabezpečenú materskú školu pre maloletú a osobu, ktorá by maloletú vodila do a zo škôlky v čase keď by bola matka v práci, s matkou ESTHER pracuje po sociálnej a psychologickú líniu, pričom od odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom vykazuje matka neporovnateľný progres. Matka poukázala na skutočnosť, že avizované nedostatky vznikli práve v spoločnej domácnosti s otcom, ktorá nefungovala či už pre časté hádky s otcom alebo

aj finančné problémy, ktoré zapríčinil otec tým, že zdroj príjmu prehrával výherných automatoch v herniach. Otec v tom čase matke zakazoval chodiť do práce a tak sa matka doma starala o svoje obidve maloleté deti. Matka takmer okamžite po odchode zo spoločnej domácnosti s otcom prevzala osobnú starostlivosť o maloletú a vybavila si miesto v zariadení núdzového bývania, kde od začiatku vykonávala osobnú starostlivosť o maloletú k plnej spokojnosti sociálnych pracovníkov zariadenia a je pripravená túto vykonávať naďalej. V minulosti, keď bola maloletá na istú dobu vyňatá z prirodzeného prostredia rodičov, boli nedostatky v spoločnej domácnosti s otcom a k ich zjednaniu nápravy pristúpila matka sama svojím húževnatým konaním za relatívne krátku dobu. Matka doplnila, že situácia ohľadom údajného vycestovania matky do cudziny sa úplne zmenila a matka do cudziny nevycestuje, pretože zistila, že tá osoba, ktorú ani osobne nepozná, ju zavádzala a klamala vo všetkých tvrdeniach. Vzhľadom na skutočnosť, že sa doposiaľ nepreukázala pravidelná konzumácia alkoholu matkou, matka si osobnú starostlivosť o maloletú pred odovzdaním do starostlivosti Centra pre deti a rodiny D. riadne plnila, má vytvorené podmienky na pokračovanie v osobnej starostlivosti o maloletú v zariadení núdzového bývania, kde je aj nepretržitý dozor sociálnych pracovníkov a psychológa, pre maloletú má zabezpečené vedenie do a zo škôlky v čase keď bude v práci a v neposlednom rade je matka pripravená v osobnej starostlivosti, navrhla, aby súd zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Trnava č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021 a ponechal naďalej v platnosti neodkladné opatrenie č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021. Matka zároveň uviedla, že v prípade zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti nadviaže kontakt s otcom a začne rokovania o rodičovskej dohode, v rámci ktorej otcovi navrhne rozšírený styk, keďže vzhľadom na návrhy otca usúdila, že by otec chcel s maloletou tráviť viac času, avšak otec v minulosti osobnú starostlivosť o maloletú nikdy nevykonával (až na pár dní) a tak nie je vhodné aby ju vykonával aj teraz. Preto matka vidí riešenie v zmienenom rozšírenom styku.

11. Zástupca procesného opatrovníka zotrval na nariadení výchovného opatrenia nad maloletou E. a jej rodičmi za účelom úpravy ich bytových a sociálnych pomerov, nakoľko za aktuálne situácie ešte nie je čas na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov. Počas trvania výchovného opatrenia si rodičia môžu upraviť svoje pomery, pričom počas pobytu maloletej v Centre pre deti a rodiny D. budú podporované víkendové pobyty maloletej u každého z rodičov. Rodičia aktuálne nevedia spolu komunikovať, nie sú schopní vymeniť si ani základné informácie z pobytu maloletej počas víkendu stráveného u druhého rodiča.

12. Zástupca Okresnej prokuratúry Trnava, ktorá vstúpila do konania v časti uloženia výchovného opatrenia uviedol, že vzhľadom na doposiaľ vykonané dokazovanie je vo veci dôvodné nariadiť výchovné opatrenie, a to aj vzhľadom na problematiku komunikáciu rodičov. Keďže však doposiaľ nebolo vo veci maloletej E. a jej rodičov uložený dohľad, je toho názoru, že vo veci by mal byť najskôr uložený dohľad a nariadiť túto miernejšiu formu výchovného opatrenia.

13. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa z listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, výsluchom účastníkov konania, listinami obsiahnutými v pripojených spisoch, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

14. Maloletá E. pochádza z partnerského vzťahu jej rodičov, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletej doposiaľ upravený nebol. Maloletá E. má X roky a do mája 2021 (do odsťahovania sa do T.) navštevovala Materskú školu M.. H. R. XX H. F.. Je zdravá a má bežné výdavky primerané jej veku. Je sledovaná u kožného lekára z dôvodu zlatého stafylokoka, ktorého má mať z ploštic. Uznesením Okresného súdu Trnava, č.k. 0PPOm/6/2019-6 zo dňa 03.12.2019, právoplatným dňa 01.02.2020, bolo nad maloletými deťmi D. C., U.. XX.XX.XXXX a E. D.E., U.. XX.XX.XXXX, nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli dočasne zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do starostlivosti Centra pre deti a rodinu O., D. XX, keď mal súd dostatočne osvedčené, že existuje dôvodná obava o zdravie, bezpečnosť, priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývoj maloletých detí. Nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, Okresný súd Trnava uznesením, č.k. 0PPOm/6/2019-23 zo dňa 29.01.2020, právoplatným dňa 04.02.2020, neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava, č.k. 0PPOm/6/2019-6 zo dňa 03.12.2019, zrušil. Rodina bola ďalej sledovaná príslušným oddelením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava a takisto bola nadviazaná spolupráca rodiny s Centrom pre deti a rodiny D.. Spolupráca rodiny bola sociálnym pracovníkom Centra pre deti a rodiny hodnotená priebežnými správami, na základe ktorých bola rodina zhodnotená ako spolupracujúca, vzťah rodičov ako harmonický, v prípade výskytu výmeny názorov alebo hádky si rodičia vedia problém odkomunikovať, starostlivosť o obe deti je riadna. V máji 2021 došlo medzi rodičmi k

viacerým konfliktným situáciám, ktoré boli sprevádzané nielen slovnými vyhrážkami, ale aj násilím medzi rodičmi, čoho svedkom boli aj obe maloleté deti. Na základe viacerých anonymných podnetov bolo v rodine v máji 2021 vykonané šetrenie prostredníctvom sociálnych pracovníkov, ktorí vykonali aj pohovory s rodičmi. Matka aj s maloletými deťmi, E. K. D., ktorý pochádza z predchádzajúceho vzťahu matky a otca v rodnom liste nemá uvedeného, v mesiaci máj 2021 opustila spoločnú domácnosť, kde bývala s otcom maloletej a bývanie jej bolo poskytnuté v zariadení núdzového bývania v T.. Maloleté deti sú aktuálne (od júla 2021) umiestnené v Centre pre deti a rodiny D., maloletá E. na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021, právoplatné dňa 05.08.2021 a maloletý D. na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 12P/34/2021-56 zo dňa 12.07.2021 v spojení s opravným uznesením č.k. 12P/34/2021-59 zo dňa 14.07.2021, právoplatné dňa 23.09.2021, ktorým bolo nad maloletým D. nariadené výchovné opatrenie, pobyt v Centre pre deti a rodiny D. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa v trvaní 6 mesiacov. Maloletá E. bola do zariadenia prijatá dňa 19.07.2021 a bola zaradená do skupiny so svojim bratom D.. Počas adaptačného procesu bola plačlivá, smutná, ale po intervencii sociálnych pracovníkov sa dokázala rýchlo upokojiť. Pomohla jej aj prítomnosť staršieho brata D.. Obaja rodičia sa o maloletú pravidelne zaujímali, matka sa dopytovala na víkendové pobyty. Maloletá v mesiaci september absolvovala víkendové pobyty u oboch rodičov (u otca od 10.09. do 12.09., u matky od 17.09. do 19.09.,), ktoré prebehli bez problémov, obaja dodržali dohodnutý čas. Centrum pre deti a rodiny D. v správe tiež uviedlo, že badajú pevný citový vzťah medzi matkou a maloletou. Maloletá sa veľmi tešila aj na otca, nemala s ním problém odísť mimo zariadenie a pri odchode otca plakala. Vyjadrila sa, že jej veľmi chýba mamina aj tatino a chcela by k nim ísť na víkend a aj k babke.

15. Matka maloletej je slobodná a má dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Najstaršia dcéra E., U.. XX.XX.XXXX je už plnoletá a vyživovaciu povinnosť k nej matka nemá. S najstaršou dcérou E. matka nie je v kontakte, v roku 2004 bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Matka aktuálne býva v zariadení krízového bývania, kde môže zotrvať po dobu 24 mesiacov v prípade dodržiavania pravidiel stanovených zariadením a úhrady nájomného. V zariadení je matke poskytované psychologické a sociálne poradenstvo a pomoc. Matka je od 06.08.2021 zamestnaná na základe Pracovnej zmluvy zo dňa 03.08.2021. Pracovný pomer má uzavretý na dobu určitú, do 30.04.2022 so skúšobnou dobou 3 mesiace a pracuje ako pracovník návratového a distribučného centra. Jej príjem v čistom za prvý odpracovaný mesiac bol vo výške 720,- Eur. Iné príjmy nemá, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani hnuťelnú vec vyššej hodnoty. Uhrádza nájomné vo výške 160,- Eur mesačne. Inak má bežné výdavky. Má úvery aj pôžičky, čo bude riešiť prostredníctvom osobného bankrotu. Zdravotný stav má dobrý, v minulosti bola užívateľkou omamných a psychotropných látok, od narodenia maloletého D. (A.. XXXX) ich neužíva. Alkohol požíva príležitostne. Pravidelne navštevuje psychiatra pre depresie, na ktoré má predpísané antidepresíva. Užíva aj lieky na spanie. Od prijatia do zariadenia krízového bývania bola pravidelne podrobovaná skúške na alkohol s negatívnym výsledkom. Za obdobie posledných 10 rokov sú u matky evidované 4 priestupky, z toho 1 týkajúci sa porušenia pravidiel cestnej premávky a 3 voči občianskemu spolunažívaniu (zo dňa 06.10.2018, 13.03.2019 a 02.12.2019). Okresný súd Trnava uznesením č.k. 19C/13/2021-10 zo dňa 06.07.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť nepribližovať sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom konaní, trestnom konaní a priestupkovom konaní, na ktoré bude otec predvolaný, v rozsahu na riadnu účasť na týchto úkonoch. Rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

16. Otec maloletej je slobodný a býva v X-B. R. H. F. vo vlastníctve jeho matky, s ktorou v byte aj býva. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Pracuje od 10.01.2020 ako živnostník, s predmetom podnikania poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla. Za rok 2020 neuhrádzal odvody na zdravotné a sociálne poistenie, nakoľko z dôvodu pandémie boli živnostníci od týchto poplatkov oslobodení. Od 01.06.2021 má s objednávatelom uzavretú zmluvu na špedičné služby, pričom faktúru objednávatelovi vystavuje 2x ročne. Medzinárodnú dopravu už nevykonáva, vykonáva špedičné služby len v rámci Slovenskej republiky, a to len západné Slovensko. Príjem má vo výške 950,- Eur v čistom. Iný príjem nemá, nehnuteľnosť ani hnuťelnú vec vyššej hodnoty nevlastní. Nemá úvery ani pôžičky, má však exekúciu, ktorú spláca splátkou vo výške 30,- Eur mesačne. Výdavky na bývanie má vo výške 140,- Eur mesačne (280,- Eur/2 osoby), inak sú jeho výdavky bežné. Nadmerné požívanie alkoholu otec poprel, nakoľko by nemohol vykonávať prácu vodiča. Potvrdil, že je príležitostným konzumentom, počas voľna. Za obdobie posledných 10 rokov je u otca evidovaných 12 priestupkov, okrem 4 týkajúcich sa porušenia občianskeho spolunažívania (dňa 06.10.2018, 13.03.2019, 02.04.2021 a 15.05.2021) sa

všetky týkajú porušenia pravidiel cestnej premávky. Trestné konanie vedené na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Trnave pod ČVS: O.-F.-O.-XXXX/XXXXXX-XXX na základe trestného oznámenia matky maloletej zo dňa 24.05.021 nebolo ukončené. Dňa 02.06.2021 bolo vo veci začaté trestné stíhanie, prebieha vyšetrovanie (výsluchy, znalecké dokazovanie), obvinenie pre trestný čin konkrétnej osobe doposiaľ vznesené nebolo.

17. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

19. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

20. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

21. Podľa § 360 ods. 2 CMP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

22. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

24. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

25. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

26. Podľa Čl. 41 ods. 4 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

27. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 24 ZR ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

29. Podľa 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby,

stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

30. Podľa § 25 ods. 1 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

31. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

32. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

33. Podľa § 28 ods. 1 ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

34. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

35. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

36. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

37. Podľa § 62 ods. 3 ZR, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

38. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

39. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

40. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovu maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

42. Podľa § 37 ods. 3 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú

diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

43. Podľa § 37 ods. 4 ZR, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

44. Podľa § 37 ods. 5 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

45. Podľa § 37 ods. 6 ZR, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

46. Podľa § 37 ods. 7 ZR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

47. Podľa § 37 ods. 8 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

48. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

49. Predmetom rozhodovania súdu bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E., pričom každý z rodičov žiadal jej zverenie do jeho osobnej starostlivosti, ako aj rozhodovanie o uložení výchovného opatrenia.

50. Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil skutkový stav popísaný vyššie (body 14. až 15. odôvodnenia rozsudku) a dospel k záveru, že vo veci je potrebné upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletej E., nakoľko rodičia maloletej spolu nežijú a na ich úprave neboli schopní sa dohodnúť ako aj uložiť vo veci starostlivosti o maloletú E. výchovné opatrenie.

51. Súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania mal za to, že medzi rodičmi vznikali hádky a iné verbálne a fyzické konflikty, ktorých svedkom boli často aj maloleté deti, matkin syn D. pochádzajúci z jej predchádzajúceho vzťahu a aj maloletá E.. Konflikty vznikali z dôvodu rozpadajúceho sa vzťahu rodičov maloletej a vyvrcholili v mesiaci máj 2021, keď matka aj s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť. Tieto konflikty ustali po tom, ako rodičia ukončili spolužitie. Aktuálne rodičia maloletej spolu nekomunikujú vôbec. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou, či je dôvodné nariadiť vo veci výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) ZR, a to pobytom maloletej v zariadení za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt najdlhšie na šesť mesiacov a až následne sa zaoberal otázkou úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej E..

52. Podľa názoru súdu, po tom ako rodičia maloletej ukončili spolužitie, došlo k odstráneniu hlavnej príčiny a dôvodu vzniku ich konfliktov. Keďže maloletá E. bola počas konania umiestnená na základe neodkladného opatrenia v Centre pre deti a rodiny D. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a

úpravy rodinných a sociálnych pomerov, súd skúmal, či trvajú dôvody na uloženie výchovného opatrenia pobytom maloletého dieťaťa v centre pre deti a rodiny alebo sú tu dôvody na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, keďže obaja z rodičov prejavili záujem o zverenie maloletej do ich osobnej starostlivosti. Vychádzajúc z ustanovení Zákona o rodine je systém výchovných opatrení upravených v ust. § 37 ZR budovaný od miernejších zásahov s menším dopadom na výchovné prostredie dieťaťa k zásahom vážnejším s intenzívnejším zásahom so výchovného prostredia dieťaťa. Ustanovenie § 37 ods. 3 ZR predstavuje intenzívnejší zásah do sféry maloletého dieťaťa a bez toho, aby uloženiu tohto výchovného opatrenia predchádzalo uloženie miernejšej formy výchovného opatrenia uvedenej v § 37 ods. 2 ZR, ho možno použiť len vtedy, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Súd sledujúc najlepší záujem maloletej E. mal za to, že prednosť pred jej umiestnením (aj keď dočasným) do zariadenia, má výchova a starostlivosť zo strany rodičov. Rozhodnutie súdu o dočasnom umiestnení maloletej E. v zariadení (Centrum pre deti a rodiny D.), nie je v jej záujme. Maloletá bola v zariadení umiestnená, nakoľko bolo potrebné (na základe neodkladného opatrenia) urgentne riešiť situáciu, kedy matka, v ktorej starostlivosti sa nachádzala, opakovane uvádzala, že vycestuje s maloletou do zahraničia za prácou, ktorú nemala ani riadne zabezpečenú a podmienky a predpoklad riadnej starostlivosti o maloletú zo strany otca neboli dostatočne preukázané. Od umiestnenia maloletej do zariadenia sa obaja rodičia o ňu intenzívne zaujímajú, navštevujú ju, bola u oboch rodičov na víkendovom pobyte. Maloletá má citovú väzbu k oboj rodičom, má ich rada, ani jedného z rodičov sa nebojí a nemá strach byť v ich prítomnosti. Podľa názoru súdu, v konaní bolo dostatočne preukázané, že na uloženie výchovného opatrenia pobytom maloletej v zariadení nie je dôvod. Súd poukazuje na to, že v zmysle § 28 ods. 1 a 2 ZR majú rodičia maloletej rodičovské práva a povinnosti, medzi ktoré okrem zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa patrí najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, a teda túto starostlivosť majú zabezpečovať prednostne vždy rodičia. Predovšetkým z čl. 41 ods. 4 Ústavy SR vyplýva, že rodičia majú právo zabezpečovať starostlivosť o deti a ich vychovávať a rovnako deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Uvedené je napokon aj v záujme zdravého psychického vývinu maloletej, ktorá si v jej veku vytvára potrebné citové väzby k svojim rodičom, a naopak rodičia k nej. Súd dospel potom k záveru, že vzhľadom na nedostatočnú komunikáciu rodičov, problémy v starostlivosti o maloletú, ktoré vznikli aj v minulosti je potrebné za účelom odsledovania rodinnej situácie uložiť nad výchovou a starostlivosťou maloletej dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b) ZR (výrok IV.), ktorý bude vykonávaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava. Trvanie tohto výchovného opatrenia súd obmedzil na 12 mesiacov, počas ktorých budú rodičia maloletej zároveň povinní spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ako aj Centrom pre deti a rodiny D.Ň. (výrok V.), s ktorými rodičia v minulosti aj spolupracovali. Počas tohto obdobia bude vykonávaný dôsledný dohľad nad výchovou a starostlivosťou o maloletú zo strany jej rodičov. Uvedené výchovné opatrenie môže byť v prípade potreby ďalšieho sledovania rodiny a výchovy maloletej predĺžené.

53. Po tom čo súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci nie je dôvod na uloženie výchovného opatrenia dočasným vyňatím maloletej z rodinného prostredia podľa § 37 ods. 3 ZR, zaoberal sa súd úpravou výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E..

54. Súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je dôvodné zveriť maloletú E. do osobnej starostlivosti otca, nakoľko sú u neho splnené predpoklady, že osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletej. Otec od počiatku konania prejavoval záujem o vykonávanie osobnej starostlivosti o maloletú, pričom z pohovoru vykonaného s maloletou, mal súd za to, že maloletá má s otcom dobrý vzťah, nebojí sa ho, teší sa na neho, je v jeho prítomnosti šťastná. Otec má zabezpečené všetky podmienky a prostriedky, aby mohol starostlivosť o maloletú riadne vykonávať. Má vyriešené bytovú otázku, keďže býva v X-izbovom byte. Má stabilný príjem, dohodol sa so zamestnávateľom na úprave pracovnej doby, pripravil maloletej detskú izbu, zabezpečil podržanie miesta v materskej škole. Je nepochybné, že maloletá má s otcom vyvinuté silné citové väzby, otec je schopný zabezpečiť jej riadny vývin. Nemožno prisvedčiť tvrdeniam matky, že by sa maloletá otca bála, keďže z vykonaného dokazovania žiadne také skutočnosti nevyplynuli. Súd zároveň vyhodnotil aj postoj otca po umiestnení maloletej do Centra pre deti a rodiny D., keď ju hneď začal navštevovať a spolupracovať s centrom za účelom návštev. U otca maloletej je tiež zabezpečená stabilita výchovného prostredia, nakoľko maloletá v domácnosti otca žila predtým ako matka s maloletou domácnosť otca opustila. Otec zároveň maloletej upravil a pripravil izbu, z ktorej sa maloletá nesmierne tešila. Pre stabilitu výchovného prostredia maloletej je tiež dôležité, že bude pokračovať v návšteve materskej školy, ktorú navštevovala. Dokonca sama maloletá uviedla, že sa do škôlky teší. Súd sa zaoberal aj výchovným prostredím matky. V prvom

rade je potrebné konštatovať, že aj matka má zabezpečené riadne bývanie, keď takýmto je aj poskytnutie bývania pre matku v krízovom zariadení. Je pravdou, že ide o dočasné riešenie, avšak v prípade dodržiavania podmienok zariadenie môže byť matke poskytnuté bývanie v zariadení až na 24 mesiacov. Matka podmienky stanovené zariadením dodržiava, hodnotenie zo zariadenia má výborné, s matkou nie sú problémy. Matka si tiež našla prácu, z ktorej má predpoklad pravidelného príjmu. Nepochybne maloletá má pozitívne citové väzby aj k matke, avšak podľa názoru súdu, u matky je potrebné odsledovať dlhšie obdobie, počas ktorého preukáže, že je schopná riadnej osobnej starostlivosti o maloletú, bez výkyvov v správaní a zmien v nálade. Matka aj počas pobytu v zariadení viackrát menila svoje rozhodnutia (raz chcela vycestovať do zahraničia, čo zariadenie avizovalo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava), následne toto poprela. Tiež viackrát poukazovala na možnosť zmeny práce, zmeny bývania a pod. Tu súd dodáva, že pre maloleté dieťa je dôležitá stabilita a pocit istoty, ktorých zabezpečenie je úlohou rodiča. Matka má tiež ešte jedno dieťa, maloletého D., ktoré je na základe výchovného opatrenia umiestnené v zariadení za účelom úpravy sociálnych a rodinných pomerov matky a maloletého. Zo všetkých uvedených dôvodov súd považoval výchovné prostredie otca za stabilnejšie pre maloletú E., a preto ju zveril do jeho osobnej starostlivosti (výrok I.), pričom právo zastupovať a spravovať majetok maloletej ponechal obom rodičom, keďže do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd zasiahnuť výlučne z dôvodov uvedených v § 38 ZR, k čomu v tomto konaní nedošlo.

55. Nakoľko súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, bolo potrebné rozhodnúť aj o výživnom toho rodiča, do starostlivosti ktorého maloleté dieťa nebolo zverené. Výživné uložil súd matke s prihliadnutím na jej ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi D., ako aj na jej sociálne pomery, ekonomickú situáciu a na pravidelné výdavky maloletej. Matka je aktuálne zamestnaná len druhý mesiac a ňou deklarovany príjem v čistom by sa mal pohybovať okolo 720,- Eur mesačne. Vzhľadom na vzdelania pracovné skúsenosti matky, je táto schopná dosahovať príjem najmenej vo výške minimálnej mzdy, ktorá v roku 2021 vo výške 623,- Eur. Maloletá E. G. X A., navštevuje G. školu a má bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienu, primerané veku štvorročného dieťaťa. Pravidelný výdavok má v súvislosti s návštevou materskej školy vo výške 30,- Eur. V zmysle ustálenej súdnej praxe by výška výživného na všetky vyživovacie povinnosti mala predstavovať okolo 20% z čistého príjmu povinného rodiča. Výšku výživného potom súd určoval z príjmu matky 720,- Eur, avšak na dolnej hranici, najmä vzhľadom na už vyššie uvedenú sociálnu situáciu matky, aby mala možnosť zastabilizovať si svoje pomery, ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému D., ako aj výdavky matky, ktoré jej vzniknú v súvislosti s realizáciou stretávania sa s maloletou. Súd určil výšku vyživovacej povinnosti v sume 50,- Eur (výrok II.), pričom takto určené výživné, spolu s výživným poskytnutým zo strany otca pokryje nevyhnutné a odôvodnené pravidelné výdavky maloletej.

56. Vzhľadom na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca, mal súd za to, že je potrebné, na zabezpečenie pravidelného kontaktu a rozvíjanie citovej väzby matky s maloletou upraviť stretávanie maloletej s matkou, do starostlivosti ktorej nebola zverená. Súd preto začal konanie o úprave styku ex offo a upravil stretávanie maloletej s matkou s prihliadnutím na ďalší rozvoj citovej väzby. Stretávanie upravil širšie, od piatku do pondelka (výrok III.), keď prihliadal na tú skutočnosť, že vzťah medzi rodičmi je narušený a minimálne spočiatku je potrebné eliminovať ich vzájomný kontakt, preto primárnym miestom preberania a odovzdania maloletej bude materská škola. V čase mimo vyučovania si maloletú bude matka preberať v mieste bydliska otca. Zároveň uložil súd rodičom povinnosť navzájom sa informovať v prípade, ak by sa styk s maloletou nemohol uskutočniť.

57. Súd zároveň rozhodol o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021 zo strany oboch rodičov a návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021 zo strany otca (výrok VI.), keď vzhľadom na uvedené návrhy ako aj na potrebu dočasnej úpravy pomery maloletej, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, mal súd za to, že je potrebné zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Nakoľko od vydania predmetných neodkladných opatrení sa pomery zmenili, súd predchádzajúce neodkladné opatrenia nariadené uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 38P/37/2021-38 zo dňa 15.07.2021 a uznesením č.k. 38P/31/2021-25 zo dňa 30.06.2021 zmenil tak, že maloletú dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci zveril do osobnej starostlivosti otca, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Súd predchádzajúce neodkladné opatrenia zmenil, nakoľko v prípade zrušenia a nariadenia nového neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k existencii viacerých neodkladných opatrení, s rôznou vykonateľnosťou. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie a potrebu dočasnej úpravy pomerov

maloletej E. nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude zabezpečená starostlivosť o maloletú do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

58. Súd záverom apeluje na rodičov, aby sa záujme maloletej E. pokúsili, aj za súčinnosti príslušných orgánov, viesť konštruktívnu komunikáciu, nakoľko je to v záujme maloletej. Obaja sú rodičmi maloletej a okrem svojich rodičovských práv, majú aj povinnosti vo vzťahu k maloletej a jednou z týchto povinností, je vytvárať zdravé a stabilné výchovné prostredie pre maloletú. Maloletá má oboch rodičov rada a má k nim vytvorenú silnú citovú väzbu, preto by rodičia v jej záujme mali mať snahu zabezpečiť jej radostné detstvo, pocit istoty a lásky. Ich cieľom by malo byť zabezpečiť maloletému stabilné výchovné prostredie bez potreby jeho (hoci i len dočasného) umiestnenia v zariadení. Rodičia sa vždy môžu dohodnúť na úprave rodičovských práv a povinností, pričom dohoda rodičov má prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím súdu, pokiaľ je v záujme maloletého dieťaťa.

59. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

61. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VII.), nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. d), písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.